

פתרון השאלות על תקופת הבית השני

אלה תשובות שאני מציעה. אם מצאתם טעות – אשמח אם תכתבו אלי ואתקן.

149 השאלות הראשונות הועתקו מתוך מבחני הרישוי של קורס מורי דרך
מהשנים 2000-2017

1. גדליה בן אחיקם היה:

- (א) ממנהיגי הישוב היהודי במרד הגדול באיזור הגליל
- (ב) ממפקדי המרד במצדה
- (ג) ממנהיגי המרד כנגד הבבלים
- (ד) **ממנהיגי פליטת הישוב היהודי בארץ לאחר חורבן בית ראשון**

2. מקובל כיום ש"החומה הראשונה" על פי מניינו של יוסף בן מתתיהו
מתוארכת לימי:

- (א) המלך חזקיהו
- (ב) **החשמונאים**
- (ג) הורדוס הגדול
- (ד) אגריפס הראשון

3. אתר שבו אין שרידים חשמונאיים הוא:

- (א) סרטבה
- (ב) הורקניה
- (ג) **הרודיון**
- (ד) מצדה

4. אבן עם הכתובת "לבית התקיעה..." היתה ממוקמת ב:

- (א) פינה המערבית במצודת אנטוניה
- (ב) **פינה הדרומית מערבית של הר הבית**
- (ג) פינה הצפונית מזרחית של מצודת החקרא
- (ד) ראש קשת רובינסון

5. בית כנסת מתקופת בית שני התגלה ב:

- (א) חמת טבריה
- (ב) רחוב
- (ג) בית אלפא
- (ד) **מגדל**

6. ניסוך המים נהוג היה בימי בית שני בחג:

- (א) ראש השנה
- (ב) **סוכות**
- (ג) פסח
- (ד) שבועות

7. "אמת הביאר" מזינה את:
 (א) **בריכות שלמה**
 (ב) בורות המים בהרודיון
 (ג) בריכת בית חסדא
 (ד) בריכת סטרטיון
8. מגילות מדבר יהודה כוללות:
 (א) טקסטים כיתתיים בלבד
 (ב) טקסטים מקראיים בלבד
 (ג) נוסח קדום של הברית החדשה
 (ד) **טקסטים מקראיים וכיתתיים**
9. על פי כתובת תאודוטוס בית כנסת בימי הבית השני שימש ל:
 (א) קיום טקסים של הקהילה
 (ב) **קריאה בתורה ולימוד מצוות**
 (ג) תפילה בציבור
 (ד) כל התשובות נכונות
10. קודש הקודשים בבית המקדש היה בצד:
 (א) **מערב**
 (ב) מזרח
 (ג) צפון
 (ד) דרום
11. הגלוסקמות הראשונות בארץ ישראל הופיעו בתקופת בית שני בימי:
 (א) עזרא ונחמיה
 (ב) יוחנן הורקנוס
 (ג) אנטיוכיוס הרביעי
 (ד) **הורדוס**
12. מבצר שהוקם לראשונה בימי הורדוס:
 (א) **הרודיון**
 (ב) סרטבה (אלכסנדריון)
 (ג) הורקניה
 (ד) מכור
13. על רוב החוקרים מקובל שמצודת אנטוניה נבנתה על ידי:
 (א) הסלווקים, מדרום להר הבית
 (ב) החשמונאים, בסמוך לגיא
 (ג) **הורדוס, מצפון מערב להר הבית**
 (ד) הורדוס, ליד מגדל דוד

14. על איזה אתר השיאו משואות בימי בית שני:
(א) מצפה משואה
(ב) הר אורה
(ג) דיר חג'לה
(ד) **סרטבה**
15. מקובל במחקר שבתי כנסת מימי הבית השני התגלו ב:
(א) **הרודיון ומצדה**
(ב) גמלא ואום אל-קנאטיר
(ג) מגדל וסוסיתא
(ד) יריחו וסוסיא
16. תחילתה של אמת המים להרודיון היתה ב:
(א) בריכת הנחשים
(ב) **ואדי ארטס אשר ליד בית לחם**
(ג) אמה העליונה לירושלים
(ד) אמה התחתונה לירושלים
17. מבנה "היכל הספר" עוצב בהשראת:
(א) כתרי ספר תורה
(ב) **מכסי קנקנים שהתגלו בסמוך לקומראן**
(ג) קסתות דיו שהתגלו בקומראן
(ד) הדביר בבית המקדש
18. השליט החשמונאי שהרחיב את תחומי ארץ ישראל יותר מכל שליט חשמונאי אחר היה:
(א) יהודה המכבי
(ב) **אלכסנדר ינאי**
(ג) שמעון בן מתתיהו
(ד) יוחנן הורקנוס
19. אמת המים התחתונה לירושלים הובילה מים אל:
(א) העיר העליונה
(ב) ארמון הורדוס
(ג) בריכת בית חסדא
(ד) **הר הבית**
20. העיר קיסריה נקראה על שם:
(א) הורדוס
(ב) אנטוניוס
(ג) **אוגוסטוס**
(ד) טיבריוס

21. יוסף בן מתתיהו הסגיר עצמו לרומאים ב:
 (א) גוש חלב
 (ב) **יודפת**
 (ג) גמלא
 (ד) ארבל
22. מפקד הלגיון ה-10 במצור על מצדה היה:
 (א) יוליוס סוורוס
 (ב) פונטיוס פילטוס
 (ג) פלביוס טיטוס
 (ד) **פלביוס סילבה**
23. הארמון והביצור בהרודיון הוקמו לראשונה על ידי:
 (א) יונתן החשמונאי
 (ב) **הורדוס המלך**
 (ג) אלכסנדר ינאי
 (ד) אגריפס הראשון
24. מצודת האנטוניה נבנתה על ידי הורדוס ב:
 (א) קיסריה
 (ב) **ירושלים**
 (ג) הרודיון
 (ד) מצדה
25. האיסיים
 (א) עזבו את ירושלים במהלך התקופה הביזנטית והעדיפו להתגורר במדבר
 (ב) **חלקם פרשו מירושלים ויהודה כנראה בימי יונתן החשמונאי**
 (ג) השתלטו על מצדה בתחילת מרד בר כוכבא
 (ד) התגוררו ליד עינות צוקים (עין פשחה) לאחר מרד בר כוכבא
26. מרבית לוחמי מצדה בזמן המרד הגדול היו:
 (א) כוחותיו של יוחנן מגוש חלב
 (ב) הצדוקים
 (ג) **הסיקריים**
 (ד) האדומים
27. עצמאות המדינה החשמונאית הושגה בימיו של:
 (א) יונתן
 (ב) יהודה
 (ג) מתתיהו
 (ד) **שמעון**

28. אמת המים התחתונה הגיעה להר הבית דרך:
 (א) "קשת וילסון"
 (ב) "שערי חולדה"
 (ג) "קשת רובינסון"
 (ד) "מנהרת הכותל"
29. הרומאים כבשו את מצדה:
 (א) מיד לאחר כיבוש "העיר העליונה"
 (ב) שנה לאחר כיבוש גמלא
 (ג) בסמוך לכיבוש ציפורי
 (ד) 3-4 שנים לאחר נפילת ירושלים
30. מי מהאתרים הבאים שייך וקשור לבניה ההרודיאנית?
 (א) מערת המכפלה
 (ב) הרודיון
 (ג) ארמונות החורף ביריחו
 (ד) כל התשובות נכונות
31. עצמאות החשמונאים הושגה בימי:
 (א) שמעון
 (ב) יהודה המקבי
 (ג) אלכסנדר ינאי
 (ד) שלומציון המלכה
32. נמל סבסטוס נבנה על ידי:
 (א) הקיסר אוגוסטוס
 (ב) הורדוס
 (ג) אלכסנדר ינאי
 (ד) סטרטון מלך צידון
33. האמה התחתונה בירושלים הגיעה ל:
 (א) בריכת הסטרוטיון
 (ב) בריכת ממילא
 (ג) ארמון הורדוס
 (ד) הר הבית
34. לפי יוספוס פלביוס, הביצור הראשון במצדה הוקם בתקופה ה:
 (א) פרסית
 (ב) חשמונאית
 (ג) הרודיאנית
 (ד) ביזאנטית

35. על פי המסורת קריאת התורה בימים שני וחמישי הונהגה בימי:
 (א) יאשיהו
 (ב) **עזרא**
 (ג) אלכסנדר ינאי
 (ד) בר-כוכבא
36. עיקר הממצאים בחורבת מזין לחוף ים המלח הם מהתקופה ה:
 (א) **חשמונאית**
 (ב) ביזנטית
 (ג) ממלוכית
 (ד) עותמנית
37. תחילת בנייתה של "החומה השלישית" בירושלים היתה בימי:
 (א) חזקיהו
 (ב) **אגריפס הראשון**
 (ג) הורקנוס השני
 (ד) סולימאן המפואר
38. שריד של החומה השלישית ניתן לראות:
 (א) **מצפון לשער שכם**
 (ב) מדרום לשער ציון
 (ג) למרגלות הר הזיתים
 (ד) ליד כנסיית הקבר
39. צום גדליהו חל ב:
 (א) י"ז בתמוז
 (ב) בוקרו של ערב ראש השנה
 (ג) **ג' תשרי**
 (ד) ימי בין המיצרים
40. יהודה המכבי נפל בקרב (160 לפנה"ס) נגד:
 (א) אנטיוכוס ה-5
 (ב) **בכחידס**
 (ג) דמיטריוס ה-1
 (ד) ניקנור
41. "עזרת נשים" בבית המקדש השני היתה:
 (א) חצר, שבה היו רק גברים
 (ב) **חצר, שבה היו גברים ונשים יחד**
 (ג) חצר לנשים מעל לגיל שתים עשרה
 (ד) החצר, בה הותר לנשים להשתתף בסעודות מצוה

42. השלבים האחרונים של המרד הגדול הסתיימו למעשה:
 (א) בשנת 70
 (ב) לאחר נפילת העיר העליונה
 (ג) **לאחר נפילת מצדה**
 (ד) לאחר חיסול אחרוני המורדים במערות המסתור
43. אמאוס מזהה עם:
 (א) **אבו גוש**
 (ב) מודיעין
 (ג) תך אמיס
 (ד) בית חורון
44. הבדל מובהק בין תקופת בית ראשון לבין תקופת בית שני היה:
 (א) **קיומה של מלכות בית דוד**
 (ב) קיומו של מקדש על הר הבית
 (ג) קיומה של מועצה מחוקקת
 (ד) עליה לרגל
45. הגירסא הרווחת לגבי אגריפס הראשון טוענת שהוא:
 (א) בנה את החומה הרחבה בירושלים
 (ב) **בנה את החומה השלישית בירושלים**
 (ג) שיקם את החומה השניה, מעיר דוד מערבה
 (ד) כינס בקיסריה מפגש של מלכים פרו-רומיים
46. על פי המקורות "קודש הקודשים" היה:
 (א) **בנוי על אבן השתיה**
 (ב) במקום שבו עומד היום מסגד אל אקצא
 (ג) מעל מנהרת הכותל
 (ד) ליד שער הרחמים
47. על איזה מהאתרים הבאים במצדה, לא סיפר יוספוס פלוויוס:
 (א) **בית הכנסת**
 (ב) הארמון הצפוני
 (ג) המחסנים
 (ד) סוללת המצור
48. אמת המים התחתונה שהגיעה לירושלים נועדה לספק:
 (א) מי שתייה לתושבי ירושלים
 (ב) מים למילוי בריכות המים שהיו פזורות ברחבי העיר
 (ג) **מים לצורכי המקדש**
 (ד) מים למילוי המקוואות בעיר

49. מי היה הנציב הרומי בארץ ישראל עם פרוץ המרד הגדול?
 (א) פליקס
 (ב) פונטיוס פילאטוס
 (ג) **גסיוס פלורוס**
 (ד) קומודוס
50. המבנים שהוסיפו המורדים במצדה:
 (א) תאי מגורים
 (ב) מבני דת
 (ג) מחסנים
 (ד) **תשובות א+ב נכונות**
51. העיר מרשה הגיעה לשיאה בתקופה:
 (א) ההרודיאנית
 (ב) הרומית
 (ג) **ההלניסטית**
 (ד) הביזאנטית
52. אמת המים התחתונה לירושלים הובילה מים אל:
 (א) בריכת ממילא
 (ב) בריכת חזקיהו
 (ג) **הר הבית**
 (ד) ארמון הורדוס
53. אחרי נפילת ירושלים ב-70 לספירה נשארו מוקדי התנגדות ב-
 (א) **הרודיון, מכנור, מצדה**
 (ב) גמלא, יודפת, נרבתא
 (ג) כפר נחום, סוסיא, גמלא
 (ד) סרטבא, הורקניה, יודפת
54. מקורות המים של הנצורים שהתבצרו במצדה היו:
 (א) נחל ערוגות
 (ב) מי שטפונות מנחל משמר
 (ג) **בורות מים על ההר ומורדותיו שניזונו ממי גשמים ושטפונות**
 (ד) אמת המים ההרודיאנית שהוליכה מים מעין נמר למצדה
55. "אורות שלמה":
 (א) **כנוי לקמרונות תת קרקעיים בדרום מזרח הר הבית**
 (ב) כנוי למבנה הסמוך לבית השער בחצור
 (ג) כונו טמפלוס סלומוניס
 (ד) נמצאו בגזר ובמגידו

56. אלכסנדר ינאי:

- (א) כבש שטחים במישור החוף ובעבר הירדן
- (ב) גייר את הייטורים
- (ג) גייר את האדומים
- (ד) מצאצאי אלכסנדר מוקדון

57. אתר בארץ שבו התגלתה כתובת המזכירה את שמו של פונטיוס פילטוס:

- (א) קיסריה
- (ב) עכו
- (ג) טבריה
- (ד) בית שאן

58. הכותל הדרומי של הר הבית נבנה בימי:

- (א) שלמה המלך
- (ב) אגריפס השני
- (ג) הורדוס
- (ד) אלכסנדר ינאי

59. בית הכנסת במצדה הוא מטיפוס בית הכנסת שהתגלה גם ב-

- (א) בית אלפא
- (ב) גמלא
- (ג) עין גדי
- (ד) סוסיא

60. השלבים האחרונים של המרד הגדול הסתיימו למעשה:

- (א) בשנת 70 לספירה
- (ב) לאחר נפילת העיר העליונה של ירושלים
- (ג) לאחר חיסול המורדים במחילות המסתור בשפלה
- (ד) לאחר נפילת מצדה

61. "בריכות שלמה" הן:

- (א) שלוש בריכות מים שנבנו בימי שלמה המלך מצפון להר הבית
- (ב) חלק ממפעל אספקת מים לירושלים בימי בית שני
- (ג) כינוי קדום לבריכות בית חסדא
- (ד) מאגרי מים קדומים בסמוך לאורוות שלמה

62. מצפון מערב להר הבית בנה הורדוס את מצודת:

- (א) האנטוניה
- (ב) הבירה
- (ג) העומריה
- (ד) היפיקוס

63. איזה ישוב ביהודה נקרא על שם מנהיג המרד הגדול?
 (א) בר גיורא
 (ב) מבוא בית"ר
 (ג) אמציה
 (ד) בית מאיר
64. המצביא הרומי שצר על מצדה והכניע אותה:
 (א) סילוה
 (ב) טיטוס
 (ג) אספסיאנוס
 (ד) פונטיוס פילטוס
65. טבריה נבנתה על ידי:
 (א) הקיסר טיבריוס
 (ב) הורדוס
 (ג) הורדוס אנטיפס
 (ד) אגריפס הראשון
66. אלכסנדר מוקדון כבש את המזרח ואת ארץ ישראל מידי ה-
 (א) תלמאים
 (ב) סלווקים
 (ג) פרסים
 (ד) בבליים
67. שרידי ארמונות חשמונאיים התגלו ב-
 (א) אזור יריחו
 (ב) הרודיון
 (ג) מצדה
 (ד) יודפת
68. הסורג על הר הבית שימש להפרדה בין:
 (א) גברים לנשים
 (ב) כהנים ללויים
 (ג) יהודים לנוכרים
 (ד) טהורים לטמאים
69. "השביל הרץ" במצדה נועד:
 (א) לשרת את מערכת אספקת המים למצדה
 (ב) לקשר בין המחנות הרומאיים לאורך הדייק
 (ג) להיות מעלה חלופי עבור הקנאים
 (ד) לשרת את הרצים הסיקריים בדרכם לעין גדי

70. במהלך המרד הגדול נכבשה גמלא ונפלה בידי:
 (א) אגריפס השני
 (ב) הורדוס פיליפוס
 (ג) **אספסיאנוס וטיטוס**
 (ד) מרקוס אנטוניוס
71. רשת "מבצרי המדבר" בארץ הוקמה לראשונה על ידי:
 (א) הבבלים
 (ב) הפרסים
 (ג) **החשמונאים**
 (ד) הורדוס
72. הסורג בבית המקדש נועד:
 (א) **למנוע כניסת נוכרים**
 (ב) למנוע כניסת מצורעים
 (ג) ליצור מחיצה בין נשים לגברים
 (ד) למנוע כניסת בעלי חיים טמאים
73. המצביא הרומי שהחריב את בית המקדש היה:
 (א) אספסיאנוס
 (ב) אנטיוכוס
 (ג) פלביוס סילבה
 (ד) **טיטוס**
74. "שביל הרץ" במצדה:
 (א) מוביל להר אלעזר, למחנה הלגיון העשירי
 (ב) מוביל מנחל מצדה לבורות המים
 (ג) נתיב הפשיטה של הסיקריים ממצדה לעין גדי
 (ד) **מקשר בין מחנות המצור של הלגיון העשירי**
75. מקור המים ב"תעלה החשמונאית" המובילה מים להר הבית הוא:
 (א) בריכת ממילא
 (ב) **מעיינות ערוב בהר חברון** [אם הכוונה ל"אמה התחתונה" שנבנתה בימי החשמונאים]
 (ג) **מי שטפונות מאיזור שער שכם** [אם הכוונה ל"מנהרה החשמונאית" מצפון להר הבית]
 (ד) הגיחון
76. איזו מבין הערים הבאות לא נטלה חלק פעיל במרד הגדול:
 (א) מגדל
 (ב) גמלא
 (ג) יפיע
 (ד) **ציפורי**

77. לדעת רוב החוקרים נבנה בית הכנסת במצדה על ידי:
 (א) האיסיים
 (ב) הורדוס
 (ג) **הסיקריים**
 (ד) יהודים בתקופה הביזנטית
78. בכתבים המשוייכים לכת ים המלח התגלו טקסטים:
 (א) מקראיים
 (ב) חיצוניים
 (ג) כיתתיים
 (ד) **כל התשובות נכונות**
79. יוסף בן מתתיהו נפל בשבי ב:
 (א) גמלא
 (ב) ציפורי
 (ג) **יודפת**
 (ד) ירושלים
80. הסיקריים היו:
 (א) **קבוצה יהודית קיצונית ממוצא גלילי**
 (ב) קבוצת נזירים יהודים שהתגוררו בקומראן (סככה)
 (ג) מורדים ממוצא אדומי שהצטרפו למרד הגדול
 (ד) צאצאי הנבטים שישבו בנגב בימי הורדוס
81. על פי הממצא הארכיאולוגי, בזמן תפקודו של בית הכנסת במצדה פעלו
 בתי כנסת גם ב:
 (א) גמלא וציפורי
 (ב) כפר נחום ובית אלפא
 (ג) **הרודיון וגמלא**
 (ד) ירושלים ויבנה
82. "המנהרה החשמונאית" באתר מנהרת הכותל שימשה במקורה:
 (א) לפינוי שפכים מארמון הורדוס
 (ב) כמחילת מסתור בזמן מרד בר כוכבא
 (ג) כמקום טבילה לכוהנים לפני עלייתם להר הבית
 (ד) **לתפיסת מי שטפונות לצורך מילוי בורות המים בהר הבית**
83. אמת המים התחתונה נכנסה להר הבית דרך המקום המכונה היום:
 (א) קשת רובינסון
 (ב) שער ברקלי
 (ג) **קשת וילסון**
 (ד) שער וורן

84. יודפת במרד הגדול:
 (א) פתחה את שעריה בפני הרומאים
 (ב) החזיקה מעמד במצור עד לאחר נפילת גמלא
 (ג) עמדה במצור במשך 47 יום
 (ד) היתה תחת פיקודו של יוחנן מגוש חלב
85. מצדה – אמת המים שמלאה את שורת בורות המים העליונה, במדרון הסמוך לסוללה, נבנתה בימי:
 (א) יונתן החשמונאי
 (ב) אלכסנדר ינאי
 (ג) הורדוס
 (ד) הסיקריים
86. הישוב שקדם להקמת קיסריה נקרא:
 (א) ארסוף
 (ב) שוני
 (ג) מגדל צדק
 (ד) מגדל סטרטון (שרשון)
87. האדומים גויירו בזמנו של:
 (א) יוחנן הורקנוס הראשון
 (ב) יהודה המקבי
 (ג) הורדוס
 (ד) אלכסנדר ינאי
88. ממצאים המלמדים על גידול "אפרסמון" ועיבודו במדבר יהודה התגלו ב:
 (א) הרודיון
 (ב) קומראן
 (ג) עין גדי
 (ד) נחל משמר
89. הכניסה ל"קודש הקודשים" הייתה מכיוון:
 (א) צפון
 (ב) דרום
 (ג) מערב
 (ד) מזרח
90. קיסריה:
 (א) נוסדה על ידי הורדוס כדי שתשמש בירה במקום ירושלים
 (ב) הוקמה על ידי הנציבים הרומים בשנת 6 לספירה
 (ג) הוקמה על ידי הורדוס במקום בו היה ישוב צידוני קטן
 (ד) היתה בירת הארץ בתקופה הצלבנית

91. על פי המסורת חומות ירושלים במרד הגדול הובקעו ב:
 (א) עשרה בטבת
 (ב) י"ז בתמוז
 (ג) ט' באב
 (ד) ח' באלול
92. המושג "אגורה", משמעותו:
 (א) שוק לכותנה וצמר בימי הביניים
 (ב) משטח עגול למחצה בתיאטרון הרומי
 (ג) מטבע שהיה בשימוש בתקופה החשמונאית
 (ד) כיכר השוק בפוליס היוונית
93. אתר בספר המדבר:
 (א) נבי סמואל
 (ב) הרודיון
 (ג) קומראן
 (ד) סרטבה
94. יוסף בן מתתיהו עמד בראש המורדים ב:
 (א) מצדה
 (ב) גמלא
 (ג) יודפת
 (ד) הר הבית
95. מרכז המתיוונים בירושלים בתקופת מרד החשמונאים, היה ב:
 (א) מגדל פסיפנוס
 (ב) אנטוניה
 (ג) ליטוסתרטוס
 (ד) חקרא
96. מקור המים של אמת המים העליונה לירושלים היה:
 (א) עין עיטם
 (ב) בריכת המגדלים בעיר העליונה
 (ג) הבריכה העליונה בבריכות שלמה
 (ד) בריכת הנחשים
97. שם הנמל שבנה הורדוס בקיסריה היה:
 (א) סבסטוס
 (ב) מגדל סטרטון
 (ג) קיסריה מריטימה
 (ד) קיסרי פיליפי

98. מוסד הסנהדרין הוא:
 (א) מועצת הזקנים בתקופת שיבת ציון
 (ב) הגוף העליון הדתי והפוליטי היהודי
 (ג) גוף שנוסד על ידי עזרא הסופר
 (ד) המועצה בה ישבו 24 משמרות הכהונה
99. צום י"ז בתמוז מציין את:
 (א) הבקעת חומות ירושלים
 (ב) חורבן בית המקדש הראשון
 (ג) חורבן בית המקדש השני
 (ד) נפילת ביתר
100. על פי המקובל שמה הקדום של קומראן הוא:
 (א) נבשן
 (ב) סככה
 (ג) כורנוב
 (ד) מדין
101. בית בד מן התקופה ההלניסטית ניתן לראות ב:
 (א) תל בית שמש
 (ב) שער שכם
 (ג) מראשה
 (ד) סטאף
102. על פי יוסף בן מתתיהו מיקומו של מגדל פסיפנוס ב:
 (א) פינה הצפונית מערבית של הר הבית
 (ב) סמוך לארמון הורדוס
 (ג) חומה השנייה
 (ד) חומה השלישית
103. שלושה ממבצרי הורדוס:
 (א) הרודיון, מכוור ודוק
 (ב) תל יריחו, מצדה והרודיון
 (ג) סרטבה, אנטוניה ובית"ר
 (ד) הבירה, החקרא, סרטבה
104. ישוב שנכנע ללא קרב במרד הגדול:
 (א) גמלא
 (ב) יודפת
 (ג) ציפורי
 (ד) ירושלים

105. אמת המים להרודיון יצאה מאזור:
(א) **בריכות שלמה**
(ב) תקוע
(ג) בת עין
(ד) נחל חריטון
106. אתרים שחרבו במרד הגדול:
(א) ביתר ויבנה
(ב) **יודפת וגמלא**
(ג) ציפורי ובית שאן
(ד) ירושלים ועכו
107. "נדבך רבא" נמצא ב:
(א) עכו
(ב) תל חצור
(ג) קיסריה
(ד) **ירושלים**
108. מגילת "סרך היחד" מייצגת את אורחות חייהם של:
(א) הצדוקים
(ב) **האיסיים**
(ג) הפרושים
(ד) הסיקריים
109. קיסריה פיליפי היא:
(א) מגדל סטרטון
(ב) **בניאס**
(ג) טבריה
(ד) הר תבור
110. מרבית החללים התת קרקעיים תחת "בתי מגורים" במרישה שמשו בתחילה ל:
(א) מסתור
(ב) בורות מים
(ג) אכסון יונים
(ד) קבורת ראשי משפחה
(ה) **חציבת אבני בניין**
111. "מגדל סטרטון" הוא השם הקדום של?
(א) אנטיפטרוס
(ב) אפולוניה
(ג) דור
(ד) **קיסריה**

112. "המערה הפולנית" נמצאת ב:

(א) סטאף

(ב) אמציה

(ג) לוזית

(ד) **מרשה**

113. מושבו הקבוע של פונטיוס פילטוס היה ב:

(א) אנטוניה

(ב) ארמון הורדוס בירושלים

(ג) **קיסריה**

(ד) טבריה

114. "בית בד" הוא מתקן השייך לתעשיית ה:

(א) יין

(ב) **שמן**

(ג) בשמים

(ד) קמח

115. מצודת המדבר היחידה שהוקמה מן היסוד לראשונה בימי הורדוס היא:

(א) הורקניה

(ב) קיפרוס

(ג) **הרודיון**

(ד) מצדה

116. הממלכה החשמונאית הגיעה לשיא גודלה בימי:

(א) **אלכסנדר ינאי**

(ב) יהודה המקבי

(ג) יוחנן הורקנוס

(ד) שמעון בן מתתיהו

117. עיר מערי הדקפוליס:

(א) קיסריה פיליפי

(ב) **סקיתופוליס**

(ג) דיוספוליס

(ד) אלאותרופוליס

118. המרד הגדול פרץ בתקופת שלטונו של:

(א) פומפיוס

(ב) יוליוס קיסר

(ג) אוגוסטוס

(ד) **נירון**

119. המחנה הרומי הדרומי המשקיף על מצדה נמצא על הר:
 (א) בן יאיר
 (ב) אלעזר
 (ג) ישי
 (ד) נמר
120. המצודה שהקים הורדוס בצפון מערב הר הבית נקראה על שם:
 (א) מרקוס אגריפה
 (ב) אוגוסטוס
 (ג) סבסטוס
 (ד) מרקוס אנטוניוס
121. ממצא כתוב מבית הכנסת במצדה הוא:
 (א) חזון העצמות היבשות מספר יחזקאל
 (ב) חזון אחרית הימים מספר ישעיהו
 (ג) ברכת כהנים
 (ד) נאום אלעזר בן יאיר
122. אלכסנדר מוקדון כבש את ארץ ישראל מידי ה:
 (א) סלווקים
 (ב) בבליים
 (ג) פרסים
 (ד) תלמיים
123. שריד לאמה שהובילה מים להר הבית ניתן להראות לתייר ב:
 (א) סמוך לבריכת ממילא וברובע היהודי
 (ב) אזור טיילת ארמון הנציב ובמורדות הר ציון
 (ג) בית השרוף ובבריכת השילוח
 (ד) בריכת המגדלים (חזקיהו) ובמנהרת הכותל
124. קיסריה נקראה על שם הקיסר:
 (א) יוליוס
 (ב) אנטוניוס
 (ג) טיבריוס
 (ד) אוגוסטוס
125. אחת הסיבות העיקריות להכרזת מצדה כאתר מורשת עולמית:
 (א) שרידי מערכת המצור הרומית
 (ב) חדר "הגורלות"
 (ג) בית הכנסת
 (ד) בית המרחץ

126. את הקביעה "פשטה טהרה בישראל" ניתן להדגים ב:
(א) תל ערד
(ב) רובע ההרודיאני
(ג) בית שאן
(ד) תל לכיש
127. מגדל סטרטון היה השם הקדום של:
(א) קיסריה
(ב) עכו
(ג) דור
(ד) אשקלון
128. שטח הר הבית בימי הורדוס היה:
(א) 75 דונם
(ב) 600 דונם
(ג) 144 דונם
(ד) 1800 דונם
129. קטע מחזון העצמות היבשות התגלה ב:
(א) הורקניה
(ב) תקוע
(ג) מגדל
(ד) מצדה
130. ממצא מימי הבית השני המוצג במוזיאון ישראל:
(א) כתובת השילוח
(ב) אנתרופואיד
(ג) כתובת תאודוטוס
(ד) מטמון נחל משמר
131. עליית עזרה ונחמיה הייתה במאה ה:
(א) שביעית לפסה"נ
(ב) שישית לפסה"נ
(ג) חמישית לפסה"נ
(ד) רביעית לפסה"נ
132. אחת הסיבות לפרוץ המרד הגדול:
(א) גזירות הדריאנוס
(ב) הקמת איליה קפיטולינה
(ג) סכסוך בין יהודים ונוכרים בחקרא
(ד) סכסוך בין יהודים ונוכרים בקיסריה

133. שמות עזרות בבית המקדש בימי בית שני היו:
(א) עזרת נשים ועזרת גברים
(ב) **עזרת נשים ועזרת ישראל**
(ג) עזרת כהנים ועזרת לויים
(ד) עזרת גזית ועזרת עצים
134. לפי יוסף בן מתתיהו במרד הגדול לא נערך טבח ב:
(א) **טבריה**
(ב) מגדל
(ג) יודפת
(ד) ירושלים
135. אחד המנהיגים שהובילו את שיבת ציון מיד לאחר הצהרת כורש היה:
(א) עזרא
(ב) נחמיה
(ג) גדליהו בן אחיקם
(ד) **זרובבל**
136. אלכסנדר מוקדון הגיע לארץ ישראל במסגרת מלחמותיו כנגד:
(א) הרומאים
(ב) **הפרסים**
(ג) הקרתגים
(ד) הבבלים
137. אחת מאמות המים לירושלים בימי קדם יצאה מ:
(א) **בריכות שלמה**
(ב) ואדי קלט
(ג) ראש העין
(ד) מי נפתוח
138. הנביאים הבאים חיו בימי הבית השני:
(א) חגי ועמוס
(ב) **זכריה ומלאכי**
(ג) ישעיהו ועמוס
(ד) ירמיהו ויחזקאל
139. שטח הר הבית בימי הורדוס היה בקירוב:
(א) 15 דונם
(ב) **150 דונם**
(ג) 250 דונם
(ד) 500 דונם

140. חדר הכס של המלך הורדוס זוהה על ידי הארכיאולוגים ב:
 (א) הרודיון
 (ב) מכור
 (ג) קיסריה
 (ד) מצדה
141. מגילות ים המלח כוללות:
 (א) טקסטים השייכים לכת האיסיים בלבד
 (ב) מגוון טקסטים המשקפים תפיסות עולם מימי הבית השני
 (ג) טקסטים המוכרים רק מקומראן
 (ד) כתר ארם צובא
142. על פי המקובל משמעות השם "קומראן" היא:
 (א) שני ירחים [שיבוש המילה קמרין; ירח אמיתי + השתקפות]
 (ב) מגילות קלף
 (ג) קסת דיו
 (ד) כת מדבר
143. מקובל במחקר שהקברים באתר "קברי המכבים" הם מהתקופה ה:
 (א) כלקוליתית
 (ב) חשמונאית
 (ג) רומית מאוחרת [ביזנטית]
 (ד) צלבנית
144. מצודת החקרא בירושלים היתה על פי יוסף בן מתתיהו:
 (א) בעיר התחתונה
 (ב) בעיר העליונה
 (ג) מצפון להר הבית
 (ד) במגדל דוד
145. מנורת שבעת קנים החרוטה על אבן רבועה נמצאה בחפירות בשטח בית הכנסת ב:
 (א) מגדלא
 (ב) גמלא
 (ג) ואדי חמאם
 (ד) חורבת עתרי
146. הקמת תא הצפייה בתיאטרון בהרודיון מקושרת לפי המקובל לביקורו של:
 (א) אוגוסטוס
 (ב) אגריפה [מרקוס אגריפה, המשנה לקיסר הרומי]
 (ג) הלני המלכה
 (ד) אנטוניוס

147. "כתובת תיאודוטוס" קשורה ל:

- (א) איסור כניסה להר הבית
- (ב) בית כנסת מימי בית שני
- (ג) קשת רובינסון
- (ד) כנסיית ניהא

148. כתובת המזכירה רשימת "משמרות כהונה" נמצאה ב:

- (א) צפת
- (ב) רחוב
- (ג) קיסריה
- (ד) ירושלים

149. תנאי לכשרות של מקווה הוא:

- (א) נפח של 40 סאה ומים שאובים
- (ב) נפח מעל 40 סאה ומים לא שאובים
- (ג) נפח מעל 40 סאה ושבע מדרגות
- (ד) נפח מעל 40 סאה וטיח המונע חלחול

שאלות נוספות מהרשת:

150. תלמי, סלבקוס ואנטיגונוס היו:

- (א) שלושת הדיאדוכים העיקריים לאחר מותו של אלכסנדר ינאי
- (ב) שלושת הדיאדוכים העיקריים לאחר מותו של אלכסנדר הגדול
- (ג) מפקדי הצבא הסלבקי כנגד מחנה החשמונאים המורדים
- (ד) בניו יורשיו של הורדוס

151. השליט הרומי ששלט לראשונה על ארץ ישראל בתקופת בית שני היה:

- (א) אוגוסטוס
- (ב) פיליפוס
- (ג) פסיפנוס
- (ד) פומפיוס

152. פולמוס וארוס התרחש בעקבות:

- (א) כעסם של היהודים על מינויו של ארכלאוס כמושל יהודה
- (ב) הכנסת צלמים להיכל על ידי אוגוסטוס
- (ג) התנגדות היהודים למינויו של הורדוס
- (ד) הקמת החקרא על ידי הסלבקים ליד הר הבית

153. איגרת אריסטאס מתארת את:

- (א) תקופת שלטון בית סלבקוס
- (ב) תקופת שלטון בית תלמי
- (ג) תקופת שלטון כסרכסוס
- (ד) תקופת שלטון הורדוס

154. מי הוא המלך הפרסי ששלח את עזרא ונחמיה לארץ ישראל?

- (א) דריווש הראשון
- (ב) דריווש השני
- (ג) כסרכסס (אחשוורוש)
- (ד) **ארתחשסתא**

155. היישוב ואתר הפולחן פניאס ניבנו מחדש על ידי:

- (א) **פיליפוס**
- (ב) הורדוס
- (ג) אנטיפטר
- (ד) אוגוסטוס

156. תקופת שלטונו של אגריפס הראשון היתה בין השנים:

- (א) 47-4 לפנה"ס
- (ב) 4 לפנה"ס עד 39 לספירה
- (ג) 25-21 לספירה
- (ד) **44-41 לספירה**

157. מה מבין הפעולות הבאות **לא עושה** נחמיה בירושלים?

- (א) הקפת העיר בחומה
- (ב) אכלוס העיר
- (ג) **שיקום בית המקדש**
- (ד) שיקום המצב הכלכלי בירושלים

158. "המלחמות הסוריות" הן:

- (א) המלחמות בין הסלבקים לחשמונאים
- (ב) **מלחמות שליטה באימפריה ההלניסטית בין השנים 200-301 לפנה"ס**
- (ג) מלחמות הדיאדוכים בין השנים 301-321 לפנה"ס
- (ד) המלחמות בין הסלבקים לצבא הרומי בין השנים 63-106 לפנה"ס

159. תקופת עלייתם של זרובבל בן שאלתיאל, ששבצר ויהושע בן יהוצדק

מכונה:

- (א) תקופת גלות בבל
- (ב) **תקופת שיבת ציון**
- (ג) עליית עשרת השבטים
- (ד) העלייה הראשונה

160. הנציב פונטוס פילטוס שלט בתקופה המכונה:

- (א) **תקופת הנציבים הראשונה**
- (ב) תקופת הטטררכים
- (ג) תקופת הנציבים השנייה
- (ד) מלחמת הדיאדוכים

161. קרבות אמאוס, בית צור ומעלה בית חורון התרחשו כחלק מ:
 (א) **קרבות החשמונאים**
 (ב) מרד גאלוס
 (ג) מלחמות הדיאדוכים
 (ד) המרד הגדול
162. אנטיפטר קיבל את מינויו מידיו של:
 (א) פומפיוס
 (ב) אוקטוויאנוס
 (ג) אוגוסטוס
 (ד) הורדוס
 (ה) **יוליוס קיסר**
163. "כתובת הגליל" הנה:
 (א) כתב המינוי של הורדוס כשליט הגליל
 (ב) כתב המינוי של פיליפוס כשליט הגליל
 (ג) רשימת ערי הגליל בהם גרו יהודים בתקופה הפרסית
 (ד) **הצהרתו של כורש מלך פרס על גבי גליל אבן**
164. היכן נקבר הורדוס?
 (א) קיסריה
 (ב) **הרודיון**
 (ג) סבסטיה
 (ד) פראיה
165. השפעת ההלניזם על החברה היהודית בארץ ישראל באה לידי ביטוי ב:
 (א) שימוש בשפה היוונית
 (ב) בילוי במוקדי תרבות הלניסטיים
 (ג) שינוי השמות
 (ד) **כל התשובות נכונות**
166. טיהור בית המקדש על ידי החשמונאים היה בשנת:
 (א) 68 לספירה
 (ב) **164 לפנה"ס**
 (ג) 141 לפנה"ס
 (ד) 167 לפנה"ס
167. חלוקת האזור לסטרפיות ופחוות התרחשה בתקופה:
 (א) **הפרסית**
 (ב) ההלניסטית
 (ג) הרומית המאוחרת
 (ד) התלמית

168. מה משמעות המושג תרבות סינקרטיסטית?
 (א) מיזוג בין דתות / אלים
 (ב) בדלנות דתית
 (ג) פאגניות
 (ד) האמונה באל אחד
169. מה היתה סמכותו של עזרא עפ"י כתב המינוי שלו?
 (א) סמכות דתית כלפי היהודים באזור מגוריהם
 (ב) פחה של פחוות יהד
 (ג) ראש הסטרפיה
 (ד) שיקום בית המקדש וירושלים
170. יהודה המכבי נהרג בקרב ה_____ מתוך שמונת הקרבות במרד החשמונאים.
 (א) שישי
 (ב) חמישי
 (ג) שביעי
 (ד) שמיני
171. שער גינת הוא שער:
 (א) בכותל הצפוני של הר הבית
 (ב) שער בחומה הראשונה של ירושלים
 (ג) שער הכניסה למצודת האנטוניה
 (ד) בכותל המערבי של הר הבית בתקופה החשמונאית
172. המלך החשמונאי הראשון היה:
 (א) שמעון
 (ב) יוחנן הורקנוס
 (ג) אלכסנדר ינאי [טבע מטבעות והטביע עליהם את הכתובת "אלכסנדר בזילאוס" = המלך. ישנה סברה שלפניו יהודה אריסטובלוס מלך שנה אחת]
 (ד) יונתן
173. אירועי המרד הגדול פרצו ב:
 (א) גמלא
 (ב) קיסריה
 (ג) שפלת יהודה
 (ד) מדבר יהודה
174. מהו האירוע שהתרחש ב-516 לפנה"ס?
 (א) הצהרת כורש
 (ב) עליית זרובבל בן שאלתיאל וששבצר
 (ג) עליית עזרא
 (ד) חנוכת בית המקדש השני

175. סביב פסגת הר תבור קיימים כיום שרידי ביצורים מ-
 (א) תקופת הבית השני
 (ב) התקופה הביזנטית
 (ג) התקופה האיובית
 (ד) **תשובות א + ג נכונות**
176. מהן "משמרות הכהונה"?
 (א) ארכיון הכהונה בבית המקדש ששמר על שושלות הכהונה
 (ב) חדרי הכהנים בבית המקדש
 (ג) התפילות שתיקן נחמיה לכהנים בבית המקדש
 (ד) **כינוין של 24 משפחות כהונה ששירתו במשמרות בבית המקדש**
177. מנהיגי שיבת ציון היו:
 (א) זרובבל בן שאלתיאל ופנחס בן אהרון הכהן
 (ב) **זרובבל בן שאלתיאל ויהושע בן יהוצדק הכהן**
 (ג) ששבצר ויהושע בן יהוצדק
 (ד) עזרא ונחמיה
178. שיבת ציון התרחשה בשנת _____ לפנה"ס, חנוכת הבית השני התקיימה בשנת _____ לפנה"ס:
 (א) 458 , 516
 (ב) 444 , 538
 (ג) **516 , 536**
 (ד) 443 , 333
179. המסמך המכונה "הצהרת כורש" ניתן _____ במסגרת _____ :
 (א) ליהודים בלבד , אוטונומיה דתית
 (ב) **לכל העמים , רפורמה דתית**
 (ג) ליהודים בלבד , רפורמה מנהלית
 (ד) לכל העמים , רפורמה כלכלית
180. ארץ ישראל הייתה חלק מ _____ , בתוכה היו _____ , וביניהן _____ :
 (א) סטרפית נהר יודיאה , מדינות , שושן , ייב וירושלים
 (ב) סטרפית עבר הנהר , ערי פוליס , סקיתופוליס ועכו
 (ג) פרובינציה יודיאה , פחוות , בית שאן וגמלא
 (ד) **סטרפית עבר הנהר , פחוות , יהד , שומרון ומישור החוף**
181. מה היה פועלו של נחמיה?
 (א) **החזיר את קיום חוקי היהדות**
 (ב) ייסד דת חדשה
 (ג) נלחם בפולשים מעבר הירדן
 (ד) החדיר את עבודת האלילים

182. איזה מהבאים לא נכלל ברפורמות של עזרא ונחמיה:
 (א) יצירת מנגנון התפעול של המקדש
 (ב) **חיבור תפילה וטקסים בבית המקדש**
 (ג) חיוב כל אדם עשירי לעבור לגור בירושלים
 (ד) שמיטת חובות לעניים ולאיכרים
183. העימותים בין מצביאיו של אלכסנדר מוקדון לאחר מותו מכונים:
 (א) "מלחמות תלמי וסלווקוס"
 (ב) "עימות המצביאים"
 (ג) **"מלחמות הדיאדוכים"**
 (ד) "קרבות הירושה"
184. החקרא בירושלים הוקמה ע"י _____, לאחר _____, שהתרחש בשנת _____:
 (א) **השלטון התלמי, קרב רפיח, 217 לפנה"ס**
 (ב) השלטון הסלבקי, קרב פניאס, 167 לפנה"ס
 (ג) השלטון החשמונאי, קרב רפיח, 200 לפנה"ס
 (ד) השלטון הפרסי, קרב אפמיאה, 458 לפנה"ס
185. לימיו של המלך "תלמי פילדלפוס" קשור המושג הבא:
 (א) גליל עליון
 (ב) המלחמה הסורית הרביעית
 (ג) המלחמה הסורית החמישית
 (ד) **תרגום השבעים**
186. המלך שנתן כתב זכויות ליהודים היה:
 (א) **אנטיוכוס השלישי**
 (ב) אנטיוכוס הרביעי
 (ג) סלבקוס הרביעי
 (ד) תלמי סידטס
187. מה יוצא מארץ ישראל למצרים בתקופה ההלניסטית?
 (א) זהב
 (ב) חומרי בנין
 (ג) כלי נשק
 (ד) **אפרסמונים**
188. באיזו מאה כבש תלמי הראשון את ארץ ישראל?
 (א) מאה ה- 3 לפנה"ס
 (ב) **מאה ה- 4 לפנה"ס**
 (ג) מאה ה- 5 לפנה"ס
 (ד) אף תשובה אינה נכונה

189. מה אפיין את שלטונו של אנטיוכוס אפיפנס?
 (א) אורח חיים חופשי ולפלורליזם
 (ב) הפחתת מיסים
 (ג) בניית ערים חדשות
 (ד) **כפייה דתית**
190. "המלחמות הסוריות" היה כינוין של סדרת מלחמות בין:
 (א) אנטיגונוס מונופתלמוס לתלמי בן לוגוס
 (ב) **בית סלבקוס ובית תלמי**
 (ג) ליסימכוס לסלבקוס הראשון
 (ד) אנטיגונוס מונופתלמוס לסלבקוס הראשון
191. מלחמות הדיאדוכים התרחשו בתחילת התקופה _____, מצד אחד היה _____, ומצד שני _____:
 (א) ההלניסטית, אנטיוכוס השלישי, פומפיוס
 (ב) **ההלניסטית, אנטיגונוס מונופתלמוס, תלמי וסלבקוס**
 (ג) החשמונאית, תלמי, סלבקוס
 (ד) הרומית, הורדוס, אוגוסטוס
192. בשנים 201-202 לפנה"ס נכבשה ארץ ישראל בידי צבאותיו של:
 (א) תלמי החמישי "אפיפאנס"
 (ב) פיליפוס החמישי
 (ג) תלמי הרביעי "פילופטור"
 (ד) **אנטיוכוס השלישי**
193. הערים ההלניסטיות החשובות בא"י בתקופה ההלניסטית התרכזו בעיקר באזורי:
 (א) הנגב והגליל העליון
 (ב) יהודה ושומרון
 (ג) **עבר הירדן ומישור החוף**
 (ד) שפלת יהודה וצפון הנגב
194. המלך החשמונאי שצירף את הגליל העליון לתחומי ממלכת החשמונאים וגייר את היטורים היה:
 (א) שמעון
 (ב) אלכסנדר ינאי
 (ג) יהודה המכבי
 (ד) **יהודה אריסטובלוס**
195. שלושת הקרבות הראשונים בין החשמונאים לסלבקים התרחשו ב:
 (א) **מעלה לבונה שבשומרון, מעלה בית חורון, אמאוס**
 (ב) מעלה בית חורון, בית צור, ירושלים
 (ג) מודיעין, מעלה לבונה, אמאוס
 (ד) בית חורון, בית זכריה, מיני ישראל

196. יונתן החשמונאי נתפס והוצא להורג ע"י _____, בעקבות הגעתו לעיר _____:

- (א) טריפון, ירושלים
- (ב) **טריפון, עכו**
- (ג) דמטריוס, ירושלים
- (ד) אלכסנדר בלס, עכו

197. אלכסנדר ינאי צירף לתחומי ממלכת החשמונאים את:

- (א) סיני
- (ב) **הגולן**
- (ג) השומרון
- (ד) עבר הירדן

198. המקור הקדום ביותר שבו מופיע סיפור קרבות החשמונאים הוא:

- (א) ספר דניאל
- (ב) מגילת תענית
- (ג) כתבי יוסף בן מתתיהו
- (ד) **ספר מכבים א'**

199. מה פרוש המילה "מתיוונים"?

- (א) יוונים שהתגיירו
- (ב) **יהודים שקיבלו את תרבות יוון**
- (ג) מוסדות השלטון היווני
- (ד) כוהני דת יוונים

200. היתר מיוחד שקבע מתתיהו החשמונאי ונשמר עד היום הוא –

- (א) לשאת נשק ולהילחם
- (ב) להתיוון למראית עין
- (ג) **להילחם בשבת**
- (ד) לעבוד אלילים

201. שליטי הארץ בתקופת החשמונאים היו?

- (א) מבית החשמונאים
- (ב) **מבית סלבקוס**
- (ג) המצרים
- (ד) הפרסים

202. מי הם המנהיגים היוונים שהובסו על-ידי המכבים?

- (א) **גורגיאס וניקנור**
- (ב) אלכסנדר מוקדון
- (ג) ג'ינגיס חאן
- (ד) אף תשובה אינה נכונה

203. מה היו הישגיו של יוחנן הורקנוס בשלהי קיומה של הממלכה הסלבקית?
 (א) הרחיב את תחומי הממלכה היהודית
 (ב) גייר את האדומים
 (ג) נלחם בשומרונים
 (ד) **כל התשובות נכונות**
204. אנטיפטר היה ממוצא _____, והוא חבר ל_____ החשמונאי:
 (א) יטורי, אריסטובלוס
 (ב) שומרוני, אריסטובלוס
 (ג) **נבטי, הורקנוס**
 (ד) יהודי, הורדוס
205. "התפר" בצד המזרחי של הר הבית מעיד על:
 (א) **הרחבה חשמונאית בקטע הדרומי של החומה**
 (ב) ביצור שבנו התלמים בחלק הדרומי של הר הבית
 (ג) תוספת מוסלמית מן התקופה האומאית
 (ד) הרחבה לכיוון דרום שבוצעה ע"י הורדוס
206. בניו של הורדוס שעלו לשלטון אחריו היו:
 (א) הורדוס השני, אריסטובלוס, פיליפוס
 (ב) **ארכלאוס, הורדוס אנטיפס, פיליפוס**
 (ג) הורקנוס, הורדוס אנטיפס, אנטיפטר
 (ד) שמעון, אריסטובלוס, אנטיפטר
207. האירועים שהתרחשו לאחר מותו של הורדוס נקראים במקורות בשם:
 (א) "מרידות השומרונים"
 (ב) "מרד גאלוס"
 (ג) "פולמוס קיטוס"
 (ד) **"פולמוס וורוס"**
208. הנציב הרומי אשר הורה על הוצאתו להורג של ישוע היה:
 (א) ונטידיוס קומנוס
 (ב) לוקיוס גאיוס
 (ג) **פונטיוס פילאטוס**
 (ד) יוליוס סווארוס
209. יוחנן המטביל וישוע הנוצרי הוצאו להורג בימיו של המלך היהודי:
 (א) ארכילאוס
 (ב) **הורדוס אנטיפס**
 (ג) אגריפס הראשון
 (ד) אגריפס השני

210. הכיבוש הרומי של ארץ ישראל, והסדרי פומפיוס שבאו בעקבותיו, אירעו בשנת:
- (א) 63 לפנה"ס
(ב) 37 לפנה"ס
(ג) 6 לספירה
(ד) 67 לספירה
211. קרב אקטיום הוא קרב שנערך בין _____, ל _____, בשנת _____:
- (א) יוליוס, אוקטבינוס, 63 לספירת הנוצרים
(ב) אוקטבינוס, מרקוס אנטוניוס, 31 לפנה"ס
(ג) מרקוס אנטוניוס, הורדוס, 31 לפנה"ס
(ד) אנטיפטר, אוגוסטוס, 47 לפנה"ס
212. פומפיוס וגביניוס אחריו חילקו את הארץ ל _____ סנהדריות (מחוזות) שהן _____:
- (א) 2, יהודה ועבר הירדן
(ב) 3, ירושלים, אדוריים וחמתן
(ג) 4, ירושלים, לוד, יריחו וציפורי
(ד) 5, אדוריים, ירושלים, יריחו, חמתן וציפורי
213. לפי תיאורו של יוסף בן מתתיהו, הראשון שבנה ביצור במצדה היה:
- (א) יונתן כהן גדול
(ב) הורדוס המלך
(ג) יוחנן הורקנוס
(ד) ארכילאוס
214. מפעלי המים לירושלים מימי הבית השני כללו את:
- (א) האמה החשמונאית, שלוש בריכות מימי הורדוס, והאמה העליונה שהגיעה להר הבית
(ב) האמה החשמונאית (התחתונה), אמת הערוב הרומית, ואמת הביאר שהזינה את בריכות שלמה
(ג) בריכות ששרדו מימי שלמה, אמת הערוב ההרודיאנית, ומעיינות בסמוך לארמון הורדוס
(ד) סכר על תוואי הקדרון, נקבה מבריכות שלמה, ובריכות על תוואי גיא בן הנום
215. הורדוס בחר בהרודיון כמקום קבורתו בין השאר משום ש:
- (א) במקום זה הצליח הורדוס לגבור על אנטיגונוס
(ב) כאן ניצח צבאו של הורדוס את חילות הורקנוס
(ג) באזור זה מתה ונקברה אימו קיפרוס
(ד) למרגלות הגבעה מרכבת אביו של הורדוס התהפכה ועלה חשש לחייו

216. הכניסות להר הבית ההרודיאני כללו את שערי:
- (א) חולדה, מזר ווילסון
(ב) המלכים, הורדוס ורובינסון
(ג) חולדה, וורן וברקלי
(ד) הובינסון, וילסון ושלמה
217. את הרחוב שנחשף בצמוד לכותל המערבי (במרכז דוידסון, בין השאר) בנה:
- (א) הורדוס
(ב) הדריאנוס
(ג) אלכסנדר ינאי
(ד) אגריפס השני
218. מה מהדברים הבאים אינו נכון לגבי קבר בני חזיר:
- (א) נקרא כך בעקבות הכתובת שנמצאה במקום המזכירה כהנים מבני חזיר
(ב) משויך לתקופת הבית השני בשל מאפייניו האדריכליים
(ג) שימש נזירים בתקופה הביזנטית
(ד) מתוארך לתקופת הבית הראשון בדומה לקבר "בת פרעה" שבמורד הקדרון
219. חומות ירושלים בתקופת הבית השני:
- i. החומה הראשונה שנבנתה על ידי _____
ii. החומה השנייה שנבנתה על ידי _____
iii. החומה השלישית שנבנתה על ידי _____
- (א) החשמונאים, הורדוס, אגריפס הראשון (ונשלמה במרד הגדול)
(ב) חזקיהו, החשמונאים, אגריפס השלישי (ונשלמה במרד הגדול)
(ג) החשמונאים, אגריפס, הדריאנוס (כלקח מדיכוני מרד בר כוכבא)
(ד) הורדוס, אלכסנדר ינאי, פומפיוס
220. מזהים ש"ברובע ההרודיאני" גרו כוהנים לפי:
- (א) ריבוי מקוואות ופאר הבניה
(ב) ארכיטקטורה הלניסטית
(ג) אוסטרקונים שנמצאו במקום
(ד) הקרבה להר הבית
221. אגריפס הראשון:
- (א) כבש את גמלא בשנת 67 לסה"נ
(ב) הרחיב את חומת הר הבית לדרום
(ג) פעל מיד לאחר מותו של הורדוס
(ד) היה מלך יהודי, התחיל לבנות חומה בירושלים

222. הנציבים הרומאים בארץ פעלו:
 (א) מלאחר הגלייתו של אגריפס השני
 (ב) החל משלהי המאה הראשונה לסה"נ
 (ג) מיד לאחר מותו של הורדוס
 (ד) החל מהגלייתו של ארכילאוס
223. הצדוקים:
 (א) האמינו רק בתורה שבכתב
 (ב) היו רוב העם בתקופה הביזאנטית
 (ג) בחרו לחיות מחוץ לירושלים בפרישות ובצניעות
 (ד) תמכו בבן-כוסבא ורבי עקיבא
224. איזה מאורע הביא לפרוץ המרד הגדול?
 (א) אי מתן זכות שמירת השבת
 (ב) אילוץ אכילת חזיר בפרהסיה
 (ג) גיוס יהודים לצבא הרומי
 (ד) שוד אוצרות בית המקדש
225. אילו ישובים הוכנו לקראת בוא הלגיונות הרומאיים?
 (א) ציפורי, טבריה, יודפת וגמלא
 (ב) חצור, יקנעם, עכו וגמלא
 (ג) בית-שאן, חצור, טבריה וצפת
 (ד) מגידו, חצור, בית-שאן וציפורי
226. מי היה המנהיג שהכין את היהודים לקראת הצבא הרומי?
 (א) יהודה המכבי
 (ב) יוסף בן מתתיהו
 (ג) יהודה אריסטובולוס
 (ד) אלכסנדר ינאי
227. מיהם שני מנהיגי המרד שנלחמו אחד בשני בירושלים?
 (א) יוסף בן מתתיהו ויהודה המכבי
 (ב) אלכסנדר ינאי ושמעון בר גיורא
 (ג) יוחנן מגוש חלב ויוסף בן מתתיהו
 (ד) יוחנן מגוש חלב ושמעון בר גיורא
228. מהו המקום שנכבש אחרון על ידי הרומאים, בשנת 74 לספירה?
 (א) בית המקדש, בו התבצרו לוחמי ירושלים
 (ב) יריחו, בה נלחמו יהודים קנאים
 (ג) מצדה, בה התבצרו הסיקריים
 (ד) באר-שבע, אליה נמלטו נשים וילדים

[לסיכום ההרצאה על תקופת הבית השני](#)

[התקופה](#) – לשאלות על התקופה הבאה וארכאולוגיה של תקופת הבית השני –
[הרומית-ביזנטית, ארכאולוגיה קלאסית ויהודית](#)

[לסיכומים ודוחות מקורס מורי דרך](#)